

FIȘA DISCIPLINEI
(PSIHOLOGIA DEZVOLTĂRII II)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA "OVIDIUS" DIN CONSTANȚA
1.2 Facultatea	PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI
1.3 Departamentul	PSIHOLOGIE, ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.4 Domeniul de studii:	ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
1.5 Ciclul de studii:	LICENTA
1.6 Programul de studii:	PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ
1.7 Anul universitar	2022-2023

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	PSIHOLOGIA DEZVOLTĂRII II						
2.2 Cod disciplină	PPS1204						
2.3 Titularul activităților de curs	LECTOR UNIV DR CLAUDIA SĂLCEANU						
2.4 Titularul activităților aplicative	LECTOR UNIV DR CLAUDIA SĂLCEANU						
2.5 Anul de studii	I	2.6 Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare	examen	Regimul disciplinei	DD, DI

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 aplicații	1
3.4 Total ore activități directe pe semestru	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 aplicații	14
3.7 Total ore de studiu individual	58				
<i>Distribuția fondului de timp</i>					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutorial					3
Examinări					5
Alte activități					
3.8 Total ore pe semestru	100 (curs + seminar + studiu individual)				
3.9. Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	Cunostinte de operare pe calculator

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs, dotată cu laptop, videoproiector și software adecvat (Power Point, Word)
5.2. de desfășurare a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de seminar, dotată corespunzător (tablă, laptop, videoproiector, calculatoare)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihopedagogie specială Proiectarea și realizarea unui demers de cercetare în psihopedagogia specială Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihopedagogia specială Evaluarea psihopedagogică a individului, grupului și organizației Proiectarea și realizarea intervențiilor educative-compensator-terapeutice Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihopedagogiei speciale
--------------------------------	---

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Exercițarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercițarea profesiei • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice • Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social
--------------------------------	---

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Aplicarea adecvată a reperelor teoretice tematice, a conceptelor și noțiunilor specifice disciplinei <i>Psihologia dezvoltării</i> în realizarea unui profil psihologic comprehensiv al stadiilor ontogenezei umane.
7.2 Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studenții vor conceptualiza, argumenta și exemplifica informațiile relevante ale sarcinilor developmentale specifice stadiilor dezvoltării umane. 2. Studenții vor integra elementele modelelor teoretice ale dezvoltării umane în caracterizarea psihologică a stadiilor studiate, pe axele dezvoltării fizice, psihice și sociale. 3. Studenții vor dezvolta competențe academice de cercetare științifică (individual și în echipă) prin realizarea unui studiu pe o problemă de interes, la algere, aplicând diverse tehnici de analiză calitativă și cantitativă a rezultatelor obținute. 4. Individual și în echipă, studenții vor analiza critic designul și rezultatele demersului investigativ implementat, identificând soluții de îmbunătățire a rezultatelor obținute. 5. Studenții își vor practica rolurile specifice, în cadrul echipelor de lucru, manifestându-se proactiv sau mediator în raport cu eventuale conflicte, comunicând eficient și empatic, autoevaluându-se în conformitate cu aportul adus și realizând și evaluarea celorlalți membri ai echipei pe baza unui set de criterii agreeate de comun acord. 6. Studenții vor aplica principiile etice și deontologice ale cercetărilor cu subiecți umani.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Număr ore alocate
TEMA 1 – PERIOADA PREADOLESCENȚEI 1. Modificări biologice specifice pubertății 2. Evoluția cognitivă în preadolescență 3. Evoluția emoțională în preadolescență 4. Evoluția socială în preadolescență 5. Dezvoltarea personalității în preadolescență	Dezbateri + prezentare multimedia	4 ore

TEMA 2 - PERIOADA ADOLESCENȚEI 1. Principalele sarcini ale dezvoltării în adolescență 2. Dezvoltarea cognitivă în adolescență și postadolescență 3. Evoluția afectivității, motivației, voinței și atenției 4. Personalitatea adolescentului 5. Schimbări în structura caracterului și parcurgerea crizei de originalitate 6. Manifestarea aptitudinilor și creativității	Dezbateri + prezentare multimedia	6 ore
TEMA 3 – TINEREȚEA 1. Capacitățile senzorial-perceptive și motrice 2. Procesele cognitive complexe și învățarea la tineri 3. Afectivitatea și motivația – aspecte caracteristice tinereții 4. Particularitățile personalității tinerilor	Dezbateri + prezentare multimedia	6 ore
TEMA 4 – VÂRSTA ADULTĂ 1. Schimbările în plan biologic 2. Particularitățile sensibilității, psihomotricității și atenției la adult 3. Gândirea, memoria, învățarea – aspecte caracteristice adulților 4. Maturizarea afectivă și motivațională a adultului 5. Principalele particularități ale personalității adultului 6. Dinamica și tranziția rolurilor în perioada adultă	Dezbateri + prezentare multimedia	6 ore
TEMA 5 – VÂRSTA BĂTRÂNEȚII 1. Regresiile în plan biologic la bătrânețe 2. Modificări specifice bătrâneții în planul sensibilității și psihomotricității 3. Conservările și regresiiile capacităților cognitive complexe 4. Modificările afectivității la bătrânețe 5. Schimbările caracteristice în manifestarea personalității la bătrânețe 6. Aspecte privind deficiențele corelate cu bătrânețea 7. Stadiul terminal. Atitudini față de moarte	Dezbateri + prezentare multimedia	6 ore
<p style="text-align: center;">BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ</p> 1. Atkinson, R.L. (coordonator), (2002), "Introducere în psihologie", ediția a XI-a, București, Ed. Tehnică 2. Birch, A. (2000), "Psihologia dezvoltării", București, Ed. Tehnică 3. Bonchiș, E. (2004), "Psihologia copilului", Oradea, Ed. Universității din Oradea 4. Cheng, J.T., Tracy, J.L. (2014). The Psychology of Social Status. Springer Books 5. Crețu, T. (2009), "Psihologia vârstelor", ediția a III-a revăzută și adăugită, Iași, Ed. Polirom 6. Goldberg, A.E., & Allen, K.R. (eds.) (2013). LGBT-Parent Families. Innovations in Research and Implications for Practice. Springer Books 7. Golu, F. (2015). Manual de psihologia dezvoltării. O abordare psihodinamică. Iași: Ed. Polirom 8. Golu, P. (2001), "Psihologia învățării și a dezvoltării", București, Ed. Fundației Humanitas 9. Hayes, N.; Orrell, S. (2010), "Introducere în psihologie", București, Ed. All 10. Hauschild, M.Z., Rosenbaum, R.K., & Olsen, S.I. (eds.) (2018). Life Cycle Assessment. Theory and Practice. Springer Books 11. Lubotsky Levin, B., & Hanson, A. (2020). Foundations of Behavioral Health. Springer Books 12. Muntean, A. (2009), "Psihologia dezvoltării umane", ediția a III-a revăzută și adăugită, Iași, Ed. Polirom 13. Nicola, I. (1996), "Tratat de pedagogie școlară", București, EDP 14. Papalia, D.E; Wendkos Olds, S.; Duskin Feldman, R. (2010), "Dezvoltarea umană", București, Ed. Trei		

<p>15.Pânișoară, G., Sălăvăstru, D., Mitrofan, L. (coord.), (2016). Copilăria și adolescența. Provocări actuale în psihologia educației și dezvoltării. Iași: Ed. Polirom</p> <p>16.Pânișoară, G. (2011). Psihologia copilului modern. Iași: Ed. Polirom</p> <p>17.Peterson, G.W., & Bush, K.R. (2013). Handbook of Marriage and the Family, 3rd edition. Springer Books</p> <p>18.Rayner, E., Joyce, A. (2012). Psihodinamica dezvoltării umane. Creștere, maturitate, senectute. București: Ed. Trei</p> <p>19.Salceanu, C. (2015), "Psihologia dezvoltării umane", Craiova: Ed. Sitech</p> <p>20.Shapiro, L.E. (2016). Inteligența emoțională a copiilor. Jocuri și recomandări pentru un EQ ridicat. Iași: Ed. Polirom</p> <p>21.Siegel, D.J., Bryson, T.P. (2016). Inteligența parentală. Disciplina dincolo de drame și haos emoțional. București: Ed. Povești de pădăie</p> <p>22.Sion, G. (2007), "Psihologia vârstelor", ediția a IV-a, București, Ed. Fundației România de Mâine</p> <p>23.Șchiopu, U.; Verza, E. (1997), "Psihologia vârstelor. Ciclurile vieții", ediția a III-a revizuită, București, EDP</p> <p>24.Verza, E., Verza, F.E. (2017). Psihologia copilului și dezvoltării. București: Ed. Trei</p> <p>25.Verza, E.; Verza, F.E. (2000), "Psihologia vârstelor", București, Ed. Pro Humanitate</p> <p>26.Zlate, M. (2000), "Introducere în psihologie", ediția a III-a, Iași, Ed. Polirom</p> <p>27. Sălceanu, C., & Călin, M.F. (2022). <i>Elemente de metodologie a cercetării în sfera educațională. Teorie și aplicații</i>. București: Ed. Universitară</p>			
8.2 Seminar / Laborator/Lucrări practice	Metode de predare	Număr ore alocate	Metod
<p>TEMA 1</p> <p>1. Dezvoltarea identității (imaginea de sine, opinia despre sine, stima de sine, rolul modelelor, criza de identitate, criza de originalitate, conflictul ca trăsătură dominantă a stadiului)</p> <p>2. Concepția despre lume și viață</p> <p>3. Relațiile interpersonale în adolescență (experiențe romantice, prietenii, găștile, relațiile în afara familiei)</p> <p>4. Piața muncii și cariera. Dezvoltarea valorilor muncii</p> <p>5. Facultatea ca etapă de tranziție</p>	aplicații, studii de caz, dezbateri	4 ore	
<p>TEMA 2</p> <p>1. Subidentitatea profesională (trecerea de la școală la muncă, femeile, instituțiile și dezvoltarea, stresul ocupațional)</p> <p>2. Subidentitatea familială (întemeierea familiei, intimitatea cuplului, satisfacția în cuplu, gelozia, violența în familie, nevroza conjugală și nevroza maritală, rolul de părinte, copiii și divorțul, familiile monoparentale)</p>	Dezbateri	4 ore	
<p>TEMA 3</p> <p>1. Vârsta mijlocie pentru bărbați</p> <p>2. Vârsta mijlocie pentru femei</p> <p>3. Criza vârstei adulte</p> <p>4. Starea de bine la vârsta adultă</p>	dezbateri, analiză critică	2 ore	
<p>TEMA 4</p> <p>1. Dezvoltarea psihosocială la vârsta a treia</p> <p>2. Pensionarea</p> <p>3. Drepturile persoanelor de vârsta a treia</p> <p>4. Dependența persoanelor vârstnice</p> <p>5. Menținerea la domiciliu</p> <p>6. Maltratarea vârstnicilor</p> <p>7. Instituționalizarea persoanelor vârstnice</p>	dezbateri, aplicații	2 ore	

TEMA 5 Elaborarea proiectului de cercetare Elementele unei prezentări științifice Interpretarea psihologică a datelor de cercetare	aplicații, dezbateri, studii de caz	2 ore	
--	--	--------------	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentul va fi capabil să realizeze o caracterizare psihologică a nivelului de dezvoltare specific unui stadiu de vârstă, pornind de la situații din viața reală.

Studentul va reuși să evalueze nivelul de dezvoltare prin raportarea la liniile de maturitate specifice fiecărui stadiu.

Studentul va fi capabil să găsească soluții remediale și să facă recomandări respectând elementele etice ale unui feedback empatic și centrat pe subiect.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Conceptualizarea și exemplificarea noțiunilor fundamentale	Evaluare scrisă pe parcursul semestrului în două etape: (1) examen scris parțial după primele 2 teme de curs (20% din nota finală), examen scris la final de semestru din ultimele 3 teme (20% din nota finală).	40%
10.5 Seminar / laborator/lp/stagii	Prezența obligatorie la minim jumătate dintre activitățile desfășurate. Nu se alocă punctaj pentru prezențe (<i>prezența este un act de maturitate profesională și responsabilitate socială</i>).	Condiție de intrare în examen	
	Realizarea unui proiect în timpul orelor de seminar online/fata in fata	Evaluare a proiectului pe baza criteriilor	30%
	Prezentarea orală a proiectului	Examen oral	10%
	Autoevaluare	Autoevaluarea muncii în echipă (conform criteriilor)	10%
		Punct din oficiu	10%

Portofoliul va consta în realizarea unui studiu. Studenții vor aplica, în echipe de câte 5 persoane, o anchetă pe bază de chestionar, pe un eșantion de 100 de subiecți. Tema va fi aleasă de echipa de studenți, din tematica discutată la curs.

Structura portofoliului este următoarea:

1. Argumentarea alegerii temei
2. Contextul general al dezvoltării la vârsta studiată
3. Conceptualizarea variabilelor alese
4. Obiective
5. Prezentarea eșantionului cercetării
6. Cerințe etice
7. Designul cercetării
8. Prezentarea instrumentelor utilizate
9. Rezultate și discuții

10.	Concluzii
11.	Limite ale studiului
12.	Bibliografie
<p>Criteriile de evaluare a portofoliului sunt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Respectarea formatării textului conform Ghidului de elaborare a lucrării de licență/disertație – 1 punct 2. Respectarea structurii portofoliului – 1 punct 3. Calitatea documentării teoretice – 1 punct 4. Calitatea interpretărilor cantitative – 1 punct 5. Calitatea interpretărilor calitative – 1 punct 6. Prezentarea instrumentului conceput de echipă – 1 punct 7. Consultarea și citarea de studii de specialitate care susțin rezultatele obținute – 1 punct 8. Prezentarea academică a rezultatelor – 1 punct 9. Respectarea standardelor APA în citare (în teorie, discuții, bibliografie) – 1 punct 10. Calitatea concluziilor – 1 punct <p>Ponderea notei obținute la portofoliu prin evaluare online este de 30% din nota finală.</p> <p>Criterii de evaluare a prezentării orale (powerpoint):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea atractivă a powerpoint-ului – fonturi, imagini, etc. – 2 puncte • Calitatea și cantitatea informației de pe slide-uri – 2 puncte • Calitatea prezentării – fluență, cursivitate, logică a argumentelor, prezentarea și nu lecturarea textului, exemplificări, răspunsuri pertinente la întrebări, etc. – 6 puncte <p>Portofoliul va fi prezentat sub formă de powerpoint, timp de 5 minute, în ziua examenului. Prezentarea va fi notată și va avea pondere de 10% din nota finală.</p> <p>Dacă procentajul raportului de plagiat indică mai mult de 10% similitudine, examenul se consideră restanță.</p> <p>Criteriile de autoevaluare la nivelul echipei sunt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asumarea responsabilităților stabilite de comun acord la nivelul echipei și îndeplinirea sarcinilor de lucru aferente 2. Oferirea de soluții, recomandări, sugestii, idei personale 3. Respectarea opiniilor celorlalți, abilități de negociere și comunicare eficientă în echipă, abilități organizatorice, empatie 4. Abilități academice de documentare, analiză, sinteză a informațiilor identificate în literatura de specialitate 5. Contribuție la redactarea și formatarea portofoliului, competențe digitale 6. Contribuție la prelucrarea statistică a datelor în programul SPSS/Microsoft Office Excel. 7. Contribuție la realizarea powerpoint-ului pentru examinarea orală, creativitate 8. Contribuție la finalizarea formei finale a referatului. <p>Studentii vor evalua cu note de la 1 la 10 fiecare criteriu, și vor face media pentru fiecare membru al echipei. Această notă are 10% pondere în nota finală.</p>	
10.6 Standard minim de performanță	
<p>CUNOȘTINȚE TEORETICE Conceptualizarea și exemplificarea caracteristicilor principale ale stadiilor de vârstă din punctul de vedere al palierele dezvoltării fizice, evoluției dezvoltării psihice și al dezvoltării personalității</p> <p>ABILITĂȚI DE CERCETARE ACADEMICĂ Exersarea abilităților de cercetare științifică și realizarea unui portofoliu pe o problematică la alegerea echipei de studenți, participarea activă la realizarea în echipă a documentului.</p> <p>ABILITĂȚI DE COMUNICARE ACADEMICĂ Lecturarea conținutului unui poster/prezentări powerpoint în fața unui public.</p>	

Data completării
22.09.2022

Titularul activităților de curs

Titular aplicații

Data avizării în Departament
30.09.2022

Semnătura directorului de departament
Lect. univ. dr. Mariana Floricica Călin

Decan,
Prof. univ. dr. Mircea Adrian Marica